

[Erik Kragh.]
situation blevet forværret. Jeg husker under forhandlingerne i 1965-66, hvorledes den daværende udenrigsminister, hr. Per Hækkerup, gav et meget nøjternt og realistisk billede af den storpolitiske situation, der så sandelig ikke opfordrede til nogen reduktioner. Der foreligger ej heller noget om, at NATO-hovedkvarteret, der hvert år i den såkaldte „Annual Review“ har det danske forsvars organisation til gennemsyn og til kommentarer, har udtalt, at forsvarrets organisation skulle være uhensigtsmæssig eller forældet.

Derfor forelå der for så vidt ingen anledning til at få en ny forsvarslov så kort efter 1966-revisionen. Det var alene regerings-skiftet i 1968 og den herefter følgende ændrede holdning hos socialdemokratiet, der gjorde, at regeringen i november 1968 fremsatte sit lovforslag, hvor den søgte at imødekomme socialdemokratiets ønsker om en centraliseret øverste ledelse af forsvaret. Men lige meget hvor store anstrengelser man fra regeringspartiernes side har gjort sig, har det været umuligt at få socialdemokratiet med i et forlig. Socialdemokratiet ønsker, siden partiets formand, hr. J. O. Krag, efter den 19. marts 1968 skiftede standpunkt i denne sag, at føre oppositionspolitik på dette område og fastholde kravet om reducerede styrker, reduceret tjenestetid og nedsat beredskab, og dette uanset den forværing i den internationale situation, der har fundet sted i det sidste års tid.

Man bruger udtrykket „et mindre, men effektivt forsvar“. Denne talemåde er selvmodsigende, idet effektiviteten af forsvarrets styrker foruden på forsvarlig uddannelse og tidssvarende materiel også beror på en tilstrækkelig numerisk styrke i forhold til den potentielle angribers muligheder og i forhold til de områder, der skal forsvares.

Et andet udtryk, der er anvendt i debatten, er, at vi skal have et ærligt forsvar. For mig må et ærligt forsvar være et forsvar, der råder over sådanne midler, at det er i stand til at løse den militære opgave. Den militære opgave for dansk forsvar er at have en sådan kvalitet og en sådan størrelsesorden, at en angriber ikke uden videre kan feje det bort og stille NATO over for en fuldbyrdet kendsgerning. Styrkerne må have

en sådan uddannelse og en så moderne udrustning, at de har en rimelig chance over for modstanderne.

Dansk forsvars opgave er på linje med de øvrige NATO-landes konventionelle styrker at gøre det klart for en angriber, at han vil blive indviklet i kamp, der kan medføre indgriben af andre NATO-lande, således at han risikerer at blive indviklet i begivenheder, hvis konsekvenser for sig selv han ikke kan overse. Eller sagt på en anden måde: den grundlæggende idé i NATO-strategien er hos modstanderen at skabe frygt for eskalation, altså frygt for, hvad lokale aktioner kan udvikle sig til, uvished hos Sovjets ledere med hensyn til, hvad en aktion kan medføre af risici for Sovjetunionen selv.

Den nye ordning, vi drøfter her i dag, omfatter i virkeligheden 4 hovedpunkter.

For det første en centralisering af den øverste ledelse, hvor forsvarschefen får kommandoen over alle styrker og får administrationen af budgetter og materielanskaffelser. Dette skulle ikke alene føre til en større effektivisering af beredskabet, men tillige til muligheder for en fortsættelse af rationaliseringerne.

Det andet punkt, forslaget omfatter, er styrkemålene, der er uændrede, dog at man i stedet for det i den nugældende lov anførte „mindst“ 13.000 mand for hæren og „mindst“ et vist antal skibe af forskellig art for søværnet har indført „ca.“. Det vil sige, at man giver muligheder for tekniske småsvingninger, som vil være nødvendige som følge af værnepligtstyrkens størrelse og andre lignende forhold.

Det tredje punkt, som ordningen omfatter, er tjenestetiden, der nedsættes til 12 måneder.

Det fjerde punkt er, at der nedsættes en kommission, der skal behandle forsvarrets fremtidige målsætning, styrkemål, våbenmæssige sammensætning og uddannelse. Dette er et forsøg på at imødekomme socialdemokratiets ønsker om undersøgelser. Hvad socialdemokratiet ønsker, er desværre øjensynlig reduktioner, hvilket fremgår af den såkaldte fremstrakte hånd, som hr. Kjeld Olesen omtalte, altså med andre ord det såkaldte forhandlingsgrundlag, som socialdemokratiet offentliggjorde den 22. april,